

Letos v noči dne 12. februarja se mi je zazdelo, da me nekdo ogovarja iz Gorice in Ročinja, Banjšic, Salzburga, iz Celovca in Trbiža ter iz Bodreža in z Velikega zvonarja, Gölla, Triglava, z Mangarta in Krna in še drugih gor — pa sem se ob čelo in si del: Mató!

»Nisi! Jaz sem te klical na turo, ki sem jo hodil to uro, ko je poteklo sto petdeset let, kar sem prišel na svet...«

Iz banjšarskih tiskov in tiskov ročinjskih, iz Pefmi sa kmete in mlade ljudi in Premifhlovanj in še iz Perfstavkov in Slomškovih listov drobtinskih, Novic očetnih, Soče, Glasu itd., ki so mislili nanj, v spomin se je vzpel pred menoj na svoj pristni način in se mi predstavil: STANIC VALENTIN!

IZ NAŠE DNEVNE KULTURE.

Nedavno je praznoval slovenski literat in jugoslovanski i. t. d. svojo življensko petdesetletnico. Slavnostni govornik mu je zaklical: »Vzemi naša sreča in gospodari z njimi, saj ti si naš in mi smo tvoji.« Ta izredni vzklik smo zato otehi iz časopisa, ker se slovenskemu literatu doslej kaj takega še ni primerilo. Ali pa je govoril dvornemu svetniku?

* * *

Kaj vse je treba spraviti v strokovnjaško reklamo, je pokazala čerka Č. ko priporoča jezik v novem prevodu Kellermannovega Predora: »Kobal ne stika za starodavnimi protestantskimi pridigarji in po besednjaku, da bi ujel kak izraz, ki ni le danes brez posebnega slovarja nerazumljiv, ampak ki je bil čisto napačno tvorjen.« (Jutro 31. I. 1924.) Tisti, ki prevod sodobnega utopističnega romana poreja z Bogovcem Jernejem, pobračvi drobtino izpod univerzitetne mize, bi se bil smel za reklamo podpisati s celo osebo.

* * *

O Beneškem trgovcu sta razburili našo javnost dve kritiki. Ena zato, ker si je vendar enkrat s čudno odkritostjo zapisala na koncu: popolnoma nezadostno, druga zato, ker se je g. M. Z. v svoji skromnosti retorično vprašal: »Kdo ima paziti, da bi ostala varovana enotna linija v dobroti in dostojanstvu našega reprezentativnega gledališča? Kdo je v umetniških vprašanjih postavljen nad režiserje in vse druge?« dobro vedoč, da edini on, katerega nahod, influencia i. t. d. je postala tako akutna slov. kritična zadeva, da jo je z dostojanstvom in reprezentanco lastne mu besede nadrobno razložil.

* * *

Shakespeare kilometrskemu »ljubljskemu« kritiku: »Graziano govori neskončno mnogo ničesar, več nego kdorkoli v Benetkah. Njegove pametne misli so kakor dvoje pšeničnih zrn, skritih v dveh koreih plev: ves dan moraš iskati, preden jih najdeš, in ko jih imaš, nista vredni iskanja.«

PREJELI SMO V OCENO:

E. Gangl: **Zbrani spisi za mladino**. VII. zv. Pripovedni spisi. Ljubljana, 1923. Izd. Društvo za zgradbo Učiteljskega konvikta.

Andersenove pripovedke za slovensko mladino priredila Utva. Splošna knjižnica, zv. 7. Ljubljana, 1923. Zvezna tiskarna.

Emil Gaborian: **Akt števil. 113**. Roman, poslovenil E. V. Splošna knjižnica, zv. 8.

Milan Vukasović: **Moj gavran**. (Cir.) Beograd, 1923.

Ante Kovač (Pfificus): **Impresije iz jedne epohe (kroz zemlje i gradove)**. Zagreb, 1923. Hrv. štamparski zavod. — (Vsebina: Spomini jugoslovanskega dobrovoljca iz svetovne vojne.)

Dr. L. Čermelj: **Boškovičev nauk o materiji, prostoru in času** v luči relativnostne teorije. Splošna knjižnica 6./I. Zvezna tiskarna v Ljubljani, 1923.

Alojzij Remec: **Užitkarji**, drama. Izdala Družba sv. Mohorja na Prevaljah, 1923.

Aleksander Stojanović: **Kumanovska bitka**. Predavanje. Tiskovna zadruga v Ljubljani, 1924.

Anton Novačan: **Veleja**. Drama o 3 dejstvih. Preložil Bohuš Vybíral. Prostějov, 1923. Knjižarna J. F. Buček.

Dr. Lj. Pivko: **Proti Avstriji**. Slike iz borbe Jugoslovancev na italijanski fronti proti Avstriji. Maribor, 1923. Zal. klub dobrovoljcev v Mariboru.

Janez Koprivnik: **Pohorje**. Ponatis iz Planinskega vestnika. Zal. »Sokolsko društvo« v Mariboru, 1923.

Fran Ferjančič: **Cerkveno-glasbena liturgika**. (Vsebina: O cerkveni glasbi vobče. — O cerkveni glasbi pri posameznih svetih opravilih. — O cerkveni glasbi v raznih svetih časih cerkvenega leta.) Založilo Cecilijansko društvo v Ljubljani, 1923.

Dr. Janko Bezjak in Dragotin Prišpil: **Vzgojeslovje** s temeljnimi nauki o dušeslovju za učiteljska in sorodne šole. Pedagogika, I. knjiga. Ljubljana, 1923. Učiteljska tiskarna.

Jos. Spillmann: **Um das Leben einer Königin**. (Gesammelte Romane u. Erzählungen von — — V., VI. Band.) Herder, Freiburg im Breisgau.

Mogočna povest v 7 knjigah je nadaljevanje romana Tapfer und Treu in je dobra in vzgojna katoliška beletrija, ki naj po Kettlerju zapira »šundu« vrata v katoliške družine. Znani Spillmannovi romani so še: Lucij Flav, Zrtva spovedne molčečnosti i. dr.

Katharina Hofmann: **Der Lindenmüller**. Preisgekrönte Volkserzählung. Herder, Freiburg im Breisgau. Dobra, tehnično spretno pisana ljudska vzgojna povest z motivom, ki precej sléti etiki slovenske starejše pripovedi (Kersnik — Testament). Pisateljica je tudi spretna prevajateljica iz Colome (Bog) in Garrolda.